

Bilag til forsvarsministerens
skrivelse af 17 JAN 2005

(L 68 - spørgsmål nr. 22)

Spørgsmål nr. 22:

”Vil ministeren yde teknisk bistand til udarbejdelsen af ændringsforslag, der indebærer en specifik straffebestemmelse for tortur i forslag til militær straffelov. Ministeren bedes endvidere kommentere ændringsforslaget.”

Svar:

Spørgsmålet har været forelagt Justitsministeriet, som i den anledning har oplyst følgende:

”Den danske straffelov indeholder en række bestemmelser om bl.a. vold, ulovlig tvang, trusler om vold mv. samt forbrydelser begået i offentlig tjeneste. Disse bestemmelser omfatter også forhold begået af militærpersonel og indebærer, at alle handlinger, som kan betegnes som tortur, allerede vil kunne straffes efter gældende lovgivning.

Med straffelovens bestemmelser opfylder Danmark endvidere de kriminaliseringsforpligtelser, der følger af FN's Torturkonvention.

Begrebet ”tortur” er i FN's Torturkonvention defineret som

”enhver handling, ved hvilken stærk smerte eller lidelse, enten fysisk eller mental, bevidst påføres en person med det formål at fremskaffe oplysninger eller en tilståelse fra denne eller en tredjemand, at straffe ham for en handling, som han selv eller en tredjemand har begået eller mistænkes for at have begået, eller at skræmme eller lægge tvang på ham eller en tredjemand, eller af nogen grund baseret på nogen form for forskelsbehandling, når en sådan smerte eller lidelse påføres af eller på opfordring af en offentlig ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse. Smerte eller lidelse, der alene er en naturlig eller tilfældig følge eller del af lovlige sanktioner, er ikke omfattet”.

FN-definitionen lægger således bl.a. vægt på formålet med at påføre smerte eller lidelse samt på, hvem der udfører den pågældende handling.

Af artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention fremgår, at ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. En lignende

bestemmelse findes i artikel 7 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder. Disse konventioner pålægger staterne at sikre, at ingen bliver udsat for tortur, mens der ikke som sådan er tale om kriminaliseringsforpligtelser. Begrebet "tortur" er ikke defineret i disse konventionstekster. Definitionen i FN's Torturkonvention har imidlertid betydning for fortolkningen af torturbegrebet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i et stort antal sager henvist til FN's Torturkonvention, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention med kommentarer, 2. udgave, side 106.

Tortur i de internationale konventioners forstand vil som nævnt kunne straffes allerede efter den gældende lovgivning, og Danmark er ikke internationalt forpligtet til at indføre en specifik straffebestemmelse om tortur i den militære straffelov. Spørgsmålet om, hvordan en sådan bestemmelse i givet fald nærmere bør udformes og afgrænses, beror således på en politisk vurdering. F.eks. er ét element i definitionen i FN's Torturkonvention, at begrebet tortur defineres ud fra, om den pågældende handling foretages med et bestemt formål. Det vil være nødvendigt at tage stilling til, om bestemmelsen ønskes udformet på samme måde og dermed i strid med dansk lovgivningstradition, hvorefter forsætlige voldshandlinger mv. er strafbare uden hensyn til, hvilket motiv gerningsmanden måtte have. Herudover må det også afklares, hvem bestemmelsen skal omfatte, hvilke typer handlinger der skal være omfattet, og om bestemmelsen skal gælde både i fredstid og under en væbnet konflikt.

Spørgsmålet om indsættelse af en specifik straffebestemmelse om tortur i straffeloven har tidligere været overvejet, og regeringen har givet udtryk for, at dansk lovgivning efter regeringens opfattelse utvivlsomt lever op til de internationale torturkonventioners krav. Tortur kan allerede straffes efter de gældende regler i straffeloven, og det er efter regeringens opfattelse hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt at indsætte en særlig torturbestemmelse i lovgivningen. Dette gælder efter regeringens opfattelse også i forhold til indsættelse af en sådan bestemmelse i den militære straffelov.

Regeringen er dog naturligvis indstillet på at yde teknisk bistand til udformningen af en sådan bestemmelse, hvis der er ønske herom i udvalget, men det vil i givet fald være nødvendigt, at udvalget angiver nærmere, efter hvilke retningslinjer bestemmelsen ønskes udformet, jf. ovenfor."

Jeg kan henholde mig hertil.